

MEEEDOEN!

**Wmo-beleidsplan
Elburg
2012-2016**

September 2011

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1	Korte terugblik	3
1.2	Tijd voor een nieuw plan	3
1.3	Doel van het nieuwe plan	3
1.4	Thema's	3
1.5	Uitgangspunten	4
1.6	Totstandkoming beleidsplan	4
2.	MEEDOEN!	5
2.1	Context	5
2.2	Visie	5
2.3	Van visie naar (meetbare) doelen en effecten	7
2.4	Klant -en beleidsparticipatie	8
2.5	Kwaliteit	8
3.	ZELF DOEN	10
3.1	Context	10
3.2	Visie	10
3.3	Doelstellingen en effecten/resultaten	11
3.4	Ambitie	12
4.	SAMEN DOEN	15
4.1	Context	15
4.2	Visie	15
4.3	Doelstellingen en effecten/resultaten	16
4.4	Ambitie	17
5.	HELPEN DOEN	19
5.1	Context	19
5.2	Visie	19
5.3	Doelstellingen en effecten/resultaten	20
5.4	Ambitie	21
6.	Financiële paragraaf	24

Bijlage 1 Begrippenlijst

Bijlage 2 Overzicht financiën Wmo

1. Inleiding

1.1 Korte terugblik

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in werking getreden. De kern van de wet is meedoen. De gemeente maakt op basis hiervan beleid op negen prestatievelden. Het Wmo-beleidsplan voor de gemeente Elburg gold voor de periode 2008- 2011. Het plan diende als een paraplu, waaronder verschillende deelnota's vallen op de beleidsterreinen wonen, werk, veiligheid, welzijn en zorg. In het beleidsplan is de richting aangegeven voor vier jaar, wat elk jaar is geconcretiseerd met een uitvoeringsplan.

Om de samenhang tussen de prestatievelden aan te geven, is een drietal thema's benoemd:

1. Meedoen
2. Leefbaarheid in kernen/wijken
3. Voorkomen, signaleren en opvangen

1.2 Tijd voor een nieuw plan

Na vier jaar is het tijd om het beleidsplan van 2008-2011 te evalueren en een nieuw plan op te stellen voor 2012-2016. Hierbij wordt voortgebouwd op de goede resultaten van de afgelopen periode en een verdiepingsslag gemaakt voor de volgende periode.

In de kadernota die op 30 mei 2011 is vastgesteld door de raad zijn hiervoor de eerste contouren geschetst. De uitgangspunten die in de vorige periode zijn geformuleerd zijn verder aangescherpt. De prioriteiten die zijn gesteld, zijn voortgekomen uit relevante ontwikkelingen en de evaluatie.

De evaluatie is tot stand gekomen op basis van een documentenanalyse, een interne bijeenkomst met beleidsmedewerkers, een bijeenkomst met de raad en een bijeenkomst met interne en externe partners.

1.3 Doel van het nieuwe plan

Net als de vorige plan zien we het beleidsplan als een paraplu, waaronder verschillende deelnota's vallen op de beleidsterreinen wonen, werk, veiligheid, welzijn en zorg. In het beleidsplan gaan we dan ook niet uitputtend in op alle beleidsterreinen, maar geven we de ambities aan voor de komende vier jaar. In het uitvoeringsplan wat elk jaar opgesteld wordt, zullen deze ambities vertaald worden in concrete acties.

De gemeente staat aan het voorportaal van een aantal ontwikkelingen, zoals de decentralisatie van de AWBZ en de Jeugdzorg, de Kanteling en Welzijn Nieuwe Stijl. Op dit moment kunnen nog niet de concrete acties benoemd worden die we in Elburg gaan uitvoeren. Wel hebben we deze ontwikkelingen meegenomen in onze visie en ambities.

1.4 Thema's

Voor de nota van 2012-2016 sluiten we aan bij de kanteling van de Wmo. Op basis hiervan is er een overkoepelend thema: MEEDOEN en een drietal inhoudelijke thema's benoemd:

1. ZELF DOEN
2. SAMEN DOEN
3. HELPEN DOEN

Zowel voor het overkoepelende thema als de drie inhoudelijke thema's wordt de context, waarin het thema opereert aangegeven. Deze context is afgeleid uit landelijke ontwikkelingen. Tevens wordt de visie van de gemeente aangegeven en de doelstellingen en resultaten/effecten die we willen bereiken. De ambities schetsen de wijze waarop we deze doelstellingen willen realiseren.

In de thema' s komen alle 9 prestatievelden terug.

Thema	Prestatieveld
ZELF DOEN	3. Informatie en advies en cliëntondersteuning 5. Bevorderen van deelname aan maatschap. verkeer en het zelfstandig functioneren, gericht op sociale activering, economische zelfstandigheid en inburgering
SAMEN DOEN	1. Bevorderen sociale samenhang en leefbaarheid, inclusief veiligheid, wijkgericht werken en wonen 2. Op preventie gerichte ondersteuning jeugdigen en ouders/verzorgers 4. Vrijwilligers en mantelzorgers 6. Verlenen van voorzieningen om maatschap. participatie van mensen met beperking te bevorderen
HELPEN DOEN	6. Verlenen van voorzieningen om maatschap. participatie van mensen met beperking te bevorderen 7. Maatschappelijke opvang 8. Bevorderen OGGZ, inclusief gezondheidsbeleid 9. Voeren van verslavingsbeleid NB 7,8,9 worden voornamelijk regionaal ingevuld

1.5 Uitgangspunten

In de kadernota zijn de volgende uitgangspunten gesteld, die als kader dienen voor de verdere uitwerking van de nota:

1. Een sociaal beleid voor iedereen
2. Een voorzieningenniveau dat aansluit bij de behoefte
3. De eigen zelfredzaamheid en kracht van de burgers staan voorop
4. Uitgaan van kracht en betrokkenheid in samenleving
5. Lokaal versus regionaal
6. Versterken samenhang en samenwerking
7. Met een open blik kijken naar bestaand beleid en activiteiten
8. Van visie naar resultaten en prestatieafspraken
9. Invulling Wmo-budget

1.6 Totstandkoming beleidsplan

Tijdens de Wmo-dag op 26 mei 2011 is met partners, verenigingen, vrijwilligers en burgers in een aantal workshops gekeken naar de invulling voor het Wmo-beleidsplan voor de komende periode.

Om het integrale karakter van de nota te waarborgen, zijn er een aantal interne bijeenkomsten georganiseerd. Hierbij waren de beleidsmedewerkers op het gebied van welzijn, zorg, onderwijs, sociale zaken, veiligheid, wijkgericht werken en wonen vertegenwoordigd.

2. MEEDOEN

2.1 Context

Uit landelijk onderzoek blijkt dat 80% van de burgers zich kan redden en een voldoende groot netwerk heeft om de eigen problemen op te lossen. Van de burgers is 15% kwetsbaar en kan zich met steun/hulp staande houden, 5% raakt zonder extra voorzieningen buitengesloten.

Mensen die over onvoldoende hulpbronnen beschikken om op eigen kracht moeilijkheden en tegenslagen te overwinnen zijn kwetsbare burgers. Er zijn negen risicofactoren die de kwetsbaarheid vergroten;

- slechte gezondheid
- geringe mate van psychisch welbevinden
- inkomen beneden 110% van het minimum
- alleenstaand ouderschap
- werkloosheid gedurende de afgelopen vijf jaar
- huishoudens met een uitkering waar bijv. niemand werkt
- niet westerse allochtonen
- slechte beheersing van de Nederlandse taal.

Doel van de Wmo is meedoen, voor iedere burger. Om van de Wmo een succes te maken is het van belang om de doorontwikkeling met kracht te stimuleren. Voorwaarden voor succes zijn onder andere dat de (sturings) relatie tussen gemeenten en welzijnsorganisaties en de kwaliteit en professionaliteit van het welzijnswerk op orde zijn. Om op deze twee punten een verbetering te kunnen maken is het landelijke programma 'Welzijn Nieuwe Stijl' gelanceerd. De hoofddoelstellingen zijn:

- *Gemeenschappelijker*: De gemeente heeft een visie op de Wmo en de doelen die ze wil bereiken. De vertaalslag hiervan is terug te vinden in uitvoeringsplannen, opgesteld in samenspraak met maatschappelijke instellingen en burgers.
- *Professioneler/Effectiever*: Het aanbod van welzijnsorganisaties sluit aan bij de visie van de gemeente en de vraag van de burger. De gemeente stuurt haar maatschappelijke partner(s) resultaatgericht aan, dus niet op producten, maar op de geboekte resultaten en (zo mogelijk) op maatschappelijke effecten.
- *Efficiënter*: Welzijn Nieuwe Stijl is anders kijken. Het gaat om vroegtijdig en preventief ingrijpen, maar veel belangrijker is het voorop stellen van de eigen kracht van burgers en gemeenschappen. Dit leidt tot kostenbesparingen over alle sectoren. Werken aanbieders van maatschappelijke ondersteuning en van zorg meer samen, dan ontstaat ook op die manier meer efficiëntie.

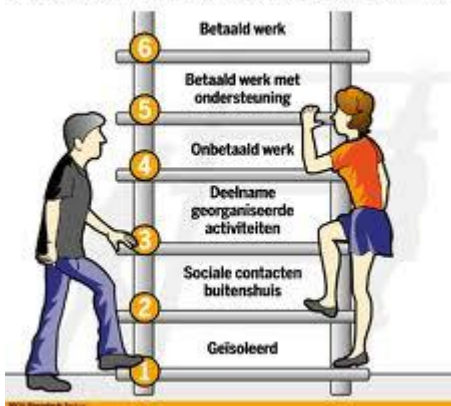
2.2 Visie

De gemeente Elburg vindt het belangrijk dat alle burgers kunnen **meedoen** aan alle facetten van de samenleving! Door de participatie van burgers te bevorderen willen we een bijdrage leveren aan de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van burgers. Hierbij richten we ons op:

- maatschappelijke participatie
- economische participatie
- participatie binnen de eigen woonomgeving
- klant -en beleidsparticipatie

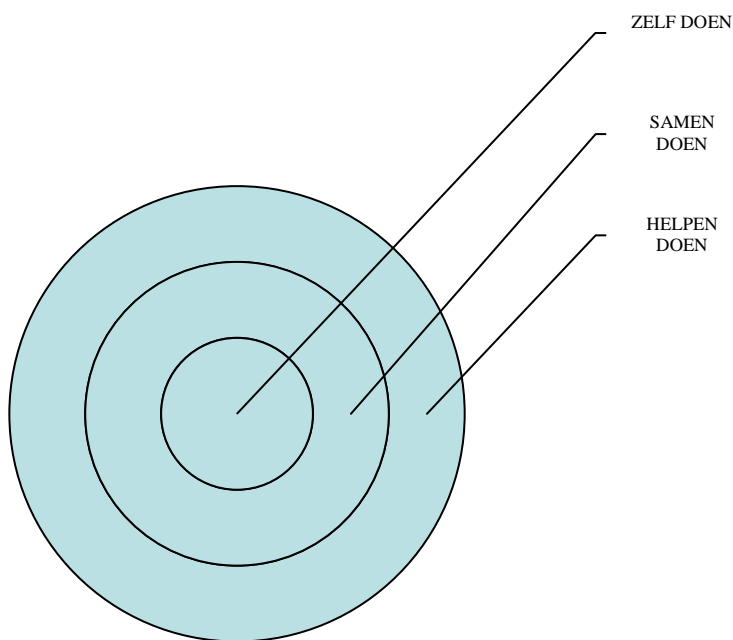
Participatie kan in verschillende vormen en gradaties. Wij gaan uit van een participatieladder, waarbij iedereen kan participeren.

6 TREDEN PARTICIPATIELADDER

Participatie moet zoveel mogelijk midden in de samenleving plaatsvinden en afgestemd zijn op de behoeften en mogelijkheden van de individuele burger. Bij de invulling gaan we uit van het principe algemeen waar mogelijk, specifiek waar nodig.

Meedoen is dan ook het overkoepelende thema voor het Wmo-beleidsplan. Hierbij maken we onderscheid in drie gradaties van meedoen, aansluitend bij de kanteling van de Wmo.

We willen als gemeenten samen met burgers en al onze externe partners er voor zorgen dat de cirkel van 'helpen doen' kleiner wordt en 'zelf doen' en 'samen doen' vergroten. Dit willen we doen door de eigen kracht van burgers te stimuleren, het inzetten van sociale netwerken en professionals en de preventieve algemene voorzieningen te versterken. Dit werken we verder uit in de drie thema's: zelf doen, samen doen en helpen doen. Deze drie thema's zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden..

2.3 Van visie naar (meetbare) doelen en effecten

2.3.1 Een doeltreffend subsidieproces

Met deze Wmo-nota zetten we een visie neer, maar formuleren we ook doelstellingen en effecten/resultaten. Samen met onze externe partners willen we er voor zorgen dat we over vier jaar kunnen zeggen dat we deze doelstellingen en effecten hebben behaald. Hierin speelt de subsidierelatie en de afspraken die we maken met onze gesubsidieerde instellingen een belangrijke rol. Het verstrekken van subsidies is altijd een middel om inhoudelijk gestelde doelen (deels) te realiseren en geen doel op zichzelf.

In 2009 is de subsidienota en de subsidieverordening vastgesteld. Hierbij wordt uitgegaan van een proces, waarbij de volgende zaken zijn gewaarborgd:

- de doelen van ons beleid expliciet, specifiek en meetbaar zijn;
- er een duidelijke koppeling is tussen het gemeentelijk beleid en subsidieafspraken;
- de afspraken met gesubsidieerde instellingen specifiek en meetbaar zijn;
- de gesubsidieerde instellingen zich verantwoordend over de realisatie van de gemaakte afspraken;
- we als gemeente de verantwoording van de instellingen gebruiken om bij te sturen indien nodig.
- De verantwoording richting raad geborgd is door o.a. jaarlijks in maart een raadsbijeenkomst te organiseren. Doel: gesprek met raad bevorderen en kijken of gestelde doelen zijn behaald.

Op dit moment zitten we in het proces van het opstellen van beleidsregels. Met een aantal instellingen hebben we al een slag gemaakt in het maken van prestatieafspraken. Dit willen we de komende periode verder uitbouwen. Voor kleinere incidentele subsidies willen we naar een vereenvoudiging van het proces.

2.3.2 Geen eenrichtingsverkeer

In Elburg subsidiëren we al jarenlang tal van instellingen en initiatieven. We hebben een relatie met deze instellingen en hebben elkaar ook nodig. Samen kunnen we er voor zorgen dat het welzijn van de burgers in Elburg bevordert wordt.

Welzijn is het welbevinden van mensen in lichamelijk en geestelijk opzicht. Welzijn is iets dat mensen individueel beleven en staat los van welvaart. Ook zonder welvaart kunnen mensen zich lichamelijk en geestelijk goed voelen. Omgekeerd kunnen bepaalde gevolgen van welvaart een bedreiging zijn voor het welzijn. Welzijn wordt meer bepaald door sociale stabiliteit en culturele bloei dan door economische vooruitgang.

Bij het maken van prestatieafspraken met instellingen gaat het niet om de prestaties die geleverd moeten worden, maar om de bijdrage om de gestelde visie en doelen en effecten te realiseren. Wij spreken dan ook niet over *prestatieafspraken*, maar *relatieafspraken*. Beide partijen moeten zich aan deze afspraken houden om de relatie goed te houden, zodat de visie gerealiseerd kan worden. Dit vraagt naast commitment van beide partijen ook het maken van goede afspraken over de prestaties die behaald moeten worden. Deze moeten echter geen doel op zich worden. Het gaat er niet om hoeveel mensen een buurtcentrum bezoeken, maar of er voldoende inspanningen zijn gedaan om de beoogde doelgroep te bereiken.

2.3.3 De uitdaging van meten is weten

De bijdrage die instellingen leveren aan de visie en doelstellingen/effecten is niet altijd uit te drukken in geld en duidelijke meetbare resultaten. We verwachten wel een "maatschappelijk" resultaat: een sociaal rendement, ook wel genoemd 'social return of investment'. Dit willen we doen door zoveel mogelijk meetbare doelen te formuleren in dit beleidsplan, maar ook in de afspraken die we maken met de instellingen.

De impact die we willen meten kan aangegeven worden door de hoeveelheid mensen die is bereikt, meer is gaan participeren etc., maar we willen ook kijken of het te vertalen is in geld. Als er meer mensen toegeleid worden naar een betaalde baan, betekent dit minder uitkeringen. Dit noemen we 'tellen'.

Toch blijft het moeilijk om de resultaten van instellingen in kaart te brengen. Want hoe kwantificeer je het feit dat iemand zich, door deelname aan de activiteit van een organisatie, "beter is gaan voelen"? Of hoe kwantificeer je de waarde van een "beschermd leven"? Hierbij gaat het om 'vertellen': het beargumenteren op welke wijze is bijgedragen beoogde maatschappelijke effecten.

We zien dit echter niet als een belemmering, maar als een uitdaging. Een uitdaging om samen met de gesubsidieerde instellingen te blijven zoeken naar een methode waarop we kunnen meten. Hiermee hebben we in de afgelopen beleidsperiode al een start mee gemaakt en dit willen we verder ontwikkelen.

Niet alles kan omvat worden in 'tellen en 'vertellen', dus blijven we ook oog houden voor de kleine successen die misschien niet meteen winst opleveren in het grote geheel, maar wel op menselijke schaal.

Het effect van een gespreksgroep voor ouders van kinderen met een stoornis in het autismespectrum laat zich niet makkelijk vertalen in getallen, behalve in aantallen deelnemers. De toegevoegde waarde laat zich niet makkelijk meten. Toch is in een gesprek met de deelnemers wel duidelijk dat zo'n groep veel voor deelnemers betekent. Herkenning van de eigen situatie is voor veel mensen essentieel. Ook het delen van ervaringen draagt bij aan het hanteerbaar maken van moeilijke situaties. Uiteindelijk draagt dit bij aan zelfredzaamheid en waarschijnlijk aan een beperktere zorgvraag.

Bij de uitwerking zal er ook steeds een afweging van kosten en baten van het meten gemaakt moeten worden. Veel is te meten, maar er moet een redelijke verhouding zijn tussen de kosten van het meten en de kosten van de activiteiten.

De inzet is om ingaande 2013 jaarlijks in maart met de gemeenteraad het gesprek te voeren over de uitvoering van het Wmo beleid.

2.4 Klant -en beleidsparticipatie

Klant -en beleidsparticipatie vinden we als gemeente erg belangrijk om te zorgen voor gedragen beleid wat aansluit bij de praktijk. Dit doen we op een aantal terreinen en dit willen we ook blijven doen:

- Zowel bij het Wmo-beleidsplan als specifieke onderwerpen betrekken wij in alle fasen van de beleidscyclus onze externe partners en burgers. Zo wordt er jaarlijks een Wmo-dag georganiseerd.
- Per januari 2008 is de Wmo-raad in het leven geroepen. De Wmo-raad is voor de gemeente de spreekbuis van burgers als het gaat om zaken die vallen onder de Wmo. De samenstelling is een afspiegeling van de verschillende doelgroepen, welke diverse achterbannen hebben. De zittingsduur van de Wmo-raad loopt tot januari 2012. Er wordt gewerkt aan een nieuwe Wmo-raad per januari 2012.
- Jeugdparticipatiegroep: sinds 1 september 2010 is er een groep opgericht van ongeveer 10 jongeren die vanuit hun maatschappelijke stage meedenken in het gemeentelijk beleid. Aan de hand van thema's geven de jongeren hun mening en visie.

2.5 Kwaliteit

Om volwaardig te kunnen meedoen, moet de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning gewaarborgd worden. In artikel 3 van de Wmo is ook bepaald dat in het beleidsplan in ieder geval moet worden aangegeven welke maatregelen worden genomen om de kwaliteit van de wijze waarop de maatschappelijke ondersteuning wordt uitgevoerd te borgen.

We willen op de volgende elementen de kwaliteit waarborgen:

- Bereikbaarheid
- Bekendheid
- Producten
- Levertijd
- Afhandeling

Dit doen we o.a. door:

- Zorgen voor een herkenbaar en bereikbaar Wmo-loket, dat zowel fysieke als digitaal toegankelijk is.
- De Wmo-raad een advies rol geven bij het opstellen van de opdracht en kwaliteitseisen aanbestedingen voor individuele verstrekkingen.
- Zorgaanbieders en leveranciers van individuele verstrekkingen kwaliteitsrapportages laten aanleveren. Tevens worden er jaarlijks gesprekken over de levering en processen gevoerd.
- De Wmo besluiten ten aanzien van individuele voorzieningen worden getoetst op basis van een kwaliteitstoetsingssysteem. Dit levert input voor het eenduidig werken en het heeft een kwaliteitsverhogend effect.
- In de overeenkomsten/contracten zijn bepalingen opgenomen over de levertijd van voorzieningen en hulp bij het huishouden.
- Als gemeente voeren we jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uit, gericht op een onderdeel van de uitvoering van de Wmo. Hierbij gaat het zowel om collectieve als individuele voorzieningen.

3. ZELF DOEN!

3.1 Context

In de Kanteling ligt de nadruk op wat de burger zelf kan en wat hij kan bijdragen om anderen te helpen. Dit betekent een vraaggerichte aanpak, samen met de burger denken en zoeken naar oplossingen in plaats van voorzieningen en bespreken wat de resultaten moeten zijn van de ondersteuning. Aan de gemeenten de taak om te zorgen voor een lokale samenleving, waarin zoveel mogelijk burgers op eigen kracht kunnen meedoen.

Ook een aantal maatschappelijke ontwikkelingen vraagt dat burgers meer op hun eigen kracht doen. Nederland kent in de komende jaren een vergaande verzilvering, Elburg is hier geen uitzondering op. Een aantal belangrijke punten behoeft daarbij specifieke aandacht.

- De kosten in de zorg nemen de komende 20 jaar sterk toe. Met het oog hierop werkt het kabinet aan maatregelen om de uitgaven te beheersen. Hierdoor zullen taken vanuit de AWBZ, zoals dagbesteding en begeleiding bij de gemeenten komen te liggen.
- Meer mensen die zorg nodig hebben en minder mensen die daarvoor kunnen zorgen.
- Het geschikt maken van de woningvoorraad voor ouderen.
- Een groep senioren die altijd gewerkt heeft, een vermogen heeft opgebouwd en andere eisen stelt aan wonen, verzorgen en ontmoeten. Zij hebben de potentie en financiële mogelijkheden om zaken zelf te regelen.
- De ouderen van nu zijn nog heel actief. Dit potentieel kan benut worden.

Een tweede ontwikkeling is een terugtrekkende overheid, wat tot gevolg heeft een bundeling van wetten vaak gepaard met een forse bezuinigingsslag:

- De wet participatiebudget bundelt sinds 1 januari 2009 de rijksbijdragen voor reïntegratie ten behoeve van personen met en zonder een gemeentelijke uitkering voor levensonderhoud, inburgering en educatie. Op termijn moet het leiden tot één ontschot budget dat de gemeente doelgericht en flexibel kan inzetten.
- Er zijn plannen om per 1 januari 2013 te komen tot één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Dit betekent een omvorming van de Wet werk en bijstand (WWB), Wet investeren in jongeren (Wij), Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) en Wet sociale werkvoorziening (WSW) ten behoeve van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.
Door het bundelen van regelgeving moet het gemakkelijker worden om de juiste instrumenten in te zetten voor mensen uit voornoemde doelgroep. Op basis van de huidige informatie moet er vanuit worden gegaan dat de totale budgetten voor participatie (inclusief SW) worden gehalveerd.
- De rijksoverheid wil het aantal loketten voor hulpmiddelen van drie naar twee terugbrengen, namelijk de Wmo en de Zorgverzekeringswet. Onder de Wmo gaan alle hulpmiddelen vallen die te maken hebben met 'zelfredzaamheid in en om de woning'. Vooralsnog gaat de nieuwe regeling in op 1 januari 2013, zodat deze overheveling gelijk kan oplopen met de decentralisatie van begeleiding uit de AWBZ naar de Wmo

3.2 Visie

We gaan uit van de eigen kracht en zelfredzaamheid van de burger. Met andere woorden: we willen de 'burgerkracht' versterken. Om dit te ondersteunen zien we voor ons zelf vooral een faciliterende rol weggelegd. Dit willen we doen door zowel de sociale toegankelijkheid als de fysieke toegankelijkheid te stimuleren en te versterken. Maar ook in de bejegening en communicatie willen we burgers aanspreken op het inzetten van de eigen kracht. Hierdoor willen we er voor zorgen dat mensen zo lang en zoveel als mogelijk zelfstandig kunnen participeren, integreren, leven en functioneren.

Bij sociale toegankelijkheid onderscheiden we de volgende aspecten:

- *Beeldvorming*. Hoe de beeldvorming over mensen is, is bepalend in elke mate zij het gevoel hebben volwaardig te kunnen participeren in de samenleving. Het gaat er om of er gekeken wordt naar wat je **wel** kunt in plaats van wat je niet kunt. Uitgaan van overeenkomsten in plaats van verschillen.
- *Informatie/advies*. Burgers moeten toegankelijke informatie en advies krijgen. Voor een oplossing op maat wordt doorgevraagd op de vraag achter de vraag.

- *Economische zelfstandigheid*. Economische zelfstandigheid is ons uitgangspunt. Indien dit niet (direct) mogelijk is, worden er naar verschillende vormen van dagbesteding gekeken.
- *Gezondheid*. Een gezonde leefstijl draagt bij aan het welzijn en welbevinden van mensen. Een gezonde leefstijl draagt ook zeer bij aan preventie van gezondheidsklachten. En draagt dus bij aan af- c.q. uitstel van de zorgvraag.

Bij fysieke toegankelijkheid onderscheiden we de volgende aspecten:

- *Basisfuncties*. Per wijk/kern is er een aantal basisfuncties die aanwezig moeten zijn, zoals ontmoeten, spelen en educatie. Functies kunnen vertaald worden in voorzieningen en activiteiten. Niet alles hoeft in elke wijk/ buurt aanwezig te zijn.
- *Infrastructuur*. Een goede infrastructuur bevordert de algemene toegankelijkheid. Hierbij gaat het om openbare gebouwen, voorzieningen en wegen, maar ook het openbaar vervoer.
- *Wonen*. Zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen geldt voor alle bewoners.

3.3 Doelstellingen en effecten/resultaten

Doelstelling	Effecten/resultaten
Wij willen dat de informatie op het gebied van welzijn, wonen en zorg voor de burger toegankelijk, vraaggericht, objectief en op maat is.	• Door het loket Doe'th en het CJG zijn er minder verwijzingen, kortere wachttijden en kwalitatief verbeterde dienstverlening. • In klanttevredenheidsonderzoeken is het loket tot 2 maal toe met een '8' beoordeeld. Dit willen we handhaven. • Door een adequaat communicatieplan en de uitvoering hiervan is voor de burgers het fysieke en digitale loket bekend. • Door in te zetten op vraagverheldering krijgt de burger een oplossing op maat.
We willen een bewustwording op gang brengen, waarbij burgers hun eigen verantwoordelijkheid nemen en hun eigen kracht benutten	• In de budgetafspraken met instellingen wordt ingezet op het zelf organiserend vermogen van burgers. • Bij de intake voor voorzieningen wordt gekeken naar het eigen oplossend vermogen. • Initiatieven van burgers voor het zelf organiseren van activiteiten om elkaar te ontmoeten worden gestimuleerd.
We willen dat inwoners economisch zelfstandig kunnen participeren en waar dit niet mogelijk is aanvullende maatregelen inzetten, zodat ze naar vermogen op een zo hoog mogelijk niveau participeren in de samenleving.	• Kansrijke personen worden direct geactiveerd en geplaatst in betaald regulier werk of betaald werk aangevuld met een voorziening. • Inwoners uit de WWnV-doelgroep worden tegen een zo hoog mogelijk loonwaarde geplaatst. • Inwoners die (nog) niet zijn geplaatst, verrichten maatschappelijk zinvolle activiteiten, zoals vrijwilligerswerk. • Inwoners met een WSW-indicatie zijn productief in een effectief, georganiseerde beschutte werkomgeving. • Door een effectieve uitvoering van de reïntegratie worden de kosten van uitkeringen en reïntegratie beheersbaar gehouden. • We zorgen dat jongeren hun loopbaan beginnen met een startkwalificatie • Lokale werkgevers zijn betrokken in de deelname aan arbeidsmatige activiteiten van kwetsbare burgers.
We willen ons richten op een gezonde leefstijl door in te zetten op preventie, stimuleren tot activeren en handhaven.	• Door het organiseren van activiteiten en stimuleren van bewegen gaan meer ouderen bewegen, waardoor voor een deel de ondersteuningsvraag wordt uitgesteld of beperkt. • Jongeren, ouders en leerkrachten in het

	primair -en voorgezet onderwijs krijgen voorlichting die keuzes voor een gezonde leefstijl stimuleren en laten zien wat de gevolgen (op korte en lange termijn) zijn van ongezonde keuzes. • Jongeren en sportverenigingen worden gestimuleerd tot het verhogen van de sportparticipatie. • Handhaving wordt toegepast om alcoholmisbruik terug te dringen onder jongeren.
We willen op wijk -en buurtniveau, in afstemming met de wijkcomités, zorgen voor een basisniveau aan functies vertaald in een voorzieningenniveau en activiteiten aanbod aangepast aan wat er nodig is per wijk/buurt.	• Door het organiseren van activiteiten, ruimte bieden aan organisaties is het Kulturhus een plek van ontmoeting en samen zijn voor de wijk/kern. • Er zijn afspraken met organisaties en buurtcentra gemaakt om voorzieningen en activiteiten op niveau en op maat aan te bieden. • De doelgroep mensen met een beperking en psychosociaal probleem kan deelnemen aan de algemene en waar nodig specifieke voorzieningen die er zijn in de gemeente. • Voor (jonge) mensen met een beperking is er een aanbod aan vrijetijdsactiviteiten die voldoet aan hun behoefte.
We willen mensen, zowel jong en oud, bewust maken van de mogelijkheden om de eigen woonsituatie te verbeteren en van passende huisvesting voorzien, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.	• Er wordt gezorgd voor een adequaat voorzieningenniveau op het terrein van wonen, zorg en welzijn -en gemakdiensten, zodat alle doelgroepen in de wijk kunnen wonen. • De boodschap van ' Gewoon Gemak' is gemeente breed bekend en door de inzet van onder andere een stimuleringsbijdrage is het aantal preventieve woningaanpassingen toegenomen. • In nieuwe woningbouwplannen worden alleen woningen ontwikkeld welke tenminste voldoen aan het criterium 'nultredenwoning';
We willen de toegankelijkheid van de openbare ruimte en openbare gebouwen waarborgen.	• Openbare ruimten en openbare gebouwen voldoen aan de eisen om toegankelijk te zijn voor alle inwoners.
We willen de toegankelijkheid en kwaliteit van het openbaar vervoer zo veel mogelijk waarborgen.	• Bij de aanbesteding voor de regiotaxi worden kwaliteitseisen gesteld en getoetst.

3.4 Ambities

Naar een inclusieve samenleving

We staan voor de uitdaging te zorgen dat burgers zoveel mogelijk meedoen in de samenleving. Een belangrijk element is het benutten van de mogelijkheden die een burger heeft, ook met beperkingen. Als gemeente gaan we uit van wat mensen **wel** kunnen in plaats van wat zij niet kunnen. Dit uitgangspunt nemen wij mee bij het ontwikkelen en uitvoeren van ons beleid en de prestatieafspraken die wij maken met instellingen. Voorbeelden hiervan zijn de Wet inkomen naar vermogen en Passend onderwijs.

Er liggen uitdagingen op het terrein van de bejegening van (kwetsbare) burgers, waarmee ze gestimuleerd kunnen worden zelf een bijdrage te leveren aan het meedoen in de samenleving. Maar de samenleving moet ook (weer) toegankelijk worden voor iedereen, ongeacht beperking. Hierbij gaat het om fysieke toegankelijkheid, maar ook sociale toegankelijkheid.

Door de HAN is een onderzoek gedaan naar de behoeften van mensen met psychische en psychosociale problemen. Een van de belangrijkste uitkomsten is dat deze inwoners wel onderlinge contacten hebben, maar nagenoeg niet met andere burgers. Daaruit vloeit de missie voort om samen met deze burgers te komen tot meer aansluiting met 'gewone' burgers.

Informatie, advies en cliëntondersteuning

Er wordt ingezet op de pr -en marketing van het loket Doe'th en het CJG, zodat beide loketten bij alle burgers van Elburg bekend zijn. Hierbij wordt rekening gehouden met de benadering van verschillende doelgroepen.

Economische participatie

Werk is belangrijk om te kunnen voorzien in levensonderhoud, maar daarnaast is het een middel om mee te doen in de maatschappij. Een goede relatie met werkgevers en het inzetten van de juiste voorzieningen zijn de succesfactoren om dit te realiseren

Om het gemeentelijk minimabeleid op het gewenste niveau te houden, heeft de raad extra middelen beschikbaar gesteld voor de komende jaren. Vooral de onderdelen schuldhulpverlening en declaratiefonds leveren een belangrijke bijdrage aan het kunnen meedoen en het voorkomen van maatschappelijke uitsluiting.

Er moeten keuzes gemaakt worden waar de prioriteiten gelegd worden. Er zal nog meer samengewerkt worden met werkgevers en andere organisaties. We investeren in het lokale bedrievennetwerk. Alle mogelijkheden die er zijn aan subsidies zetten we in. Ook als gemeente moeten we het goede voorbeeld geven, door zelf mensen uit de doelgroep in dienst te nemen. Daarvoor zullen we werken aan bewustwording bij de eigen organisatie.

Gezonde leefstijl

We hebben de ambitie om een gezonde leefstijl te stimuleren door in te zetten op preventie, stimuleren, activeren en handhaven. Dit doen we door de inzet op een aantal zaken.

- Op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) wordt in regionaal verband (RNV) het project "Kiezen voor gezond leven" uitgewerkt. Hierbij gaat het om verantwoord alcoholgebruik en gezond gewicht (bewegen en voeding) gericht op jongeren. Door in te zetten op preventie op het primair -en voortgezet onderwijs worden jongeren gestimuleerd zelf gezonde keuzes te maken en gewezen op de gevolgen (op korte en lange termijn) van het maken van ongezonde keuzes. In dit bewustwordingsproces worden de ouders en de schoolomgeving nadrukkelijk betrokken door middel van voorlichting en preventie. Maar bij voldoende bewegen van jongeren spelen de sportverenigingen ook een belangrijke rol.
- Daar waar jongeren verkeerde keuzes maken bij het gebruik van alcohol en daarmee de grenzen van de openbare orde overschrijden, zal handhaving van de wet- en regelgeving worden toegepast. Dit laatste geldt ook voor hen die de jongeren in de verleiding brengen en daarmee de wet- en regelgeving overtreden (o.a. supermarkten, horeca, sportkantines etc.).
- In te zetten op het blijven bewegen, maar ook bevorderen van bewegen van ouderen. De laatste jaren is het inzicht doorgebroken dat bewegen voor senioren belangrijk bijdraagt aan een in mentaal en fysiek opzicht gezonde oude dag. Dit geldt ook voor kwetsbare ouderen.

Op 19 april 2011 is er bij HNF een beweegtuin geopend. Het doel is om ouderen meer te laten bewegen, maar ook om de ontmoeting tussen jong en oud te stimuleren. Het is een samenwerkingsproject van WZU, fysiotherapie de Akkers, WIEL, Seniorenraad, het Baken, de speeltuinvereniging Wildebras en de gemeente.

Basisfuncties

We hebben als ambitie om per wijk/kern te kijken wat nodig is aan functies om een goed basisvoorzieningenniveau te hanteren en aantrekkelijk te blijven voor huidige en toekomstige bewoners. Functies zijn bijvoorbeeld: ontmoeten, spelen, educatie. Als uitgangspunt nemen we de benodigde functies, die we vertalen naar voorzieningen en activiteiten en de organisaties die deze

uitvoeren. Niet alles hoeft direct fysieke meters te kosten. Een gebouw is een middel, geen doel op zich.

Het stimuleren van ontmoeting is een belangrijke doelstelling van het Kulturhus. Het Kulturhus is een ontmoetingspunt in de wijk waar bewoners terecht kunnen voor een breed scala aan activiteiten. Een centrale hal in het Kulturhus wordt het hart van de accommodatie. Hier ontmoeten buurtbewoners, professionals, kernpartners en verenigingen elkaar. Een horecafunctie in de centrale hal kan bevorderen dat mensen 'blijven hangen' en op deze manier makkelijker bekend raken met de mogelijkheden en activiteiten in het gebouw.

Ook willen we kijken naar een innovatieve aanpak die er aan kan bijdragen dat voorzieningen beschikbaar zijn. Zo bieden breedbandinternet en moderne ICT-middelen mogelijkheden om verschillende knelpunten in de samenleving op te lossen. Met videoverbindingen wordt de bereikbaarheid en toegankelijkheid van (thuis)zorg, mantelzorg, specialistische zorg of een huisartsconsult enorm vergroot. De noodzakelijke techniek is al beschikbaar. De uitdaging ligt in het implementeren van een andere vorm van dienstverlening in een bestaande context, in samenwerking met partners.

Wonen voor iedereen

Onze ambitie is dat je in Elburg moet kunnen wonen, jong en oud, ongeacht beperking. Hierbij gaan we uit van de eigen verantwoordelijkheid voor burgers om te zorgen voor de eigen woonomgeving. Die eigen verantwoordelijkheid kan door de gemeente ondersteund worden.

- Door ervoor te zorgen dat nieuw te bouwen woningen tenminste voldoen aan het criterium 'nultredenwoning'.
- Door ervoor te zorgen dat er in de toekomst genoeg woningen zijn voor senioren. O.a. door in de bestaande woningvoorraad actief te kijken naar mogelijkheden om de bestaande woningvoorraad geschikt te maken.
- In het prestatiecontract Wonen dat afgesloten is met de lokale woningstichtingen UWON en Omnia Wonen is afgesproken dat het aantal geschikte woningen voor de doelgroepen ouderen, maar ook voor starters en inwoners met een specifieke huisvestingsvraag, actief gemonitord wordt. Ook worden er concrete afspraken gemaakt over het toegankelijk maken van bestaande woningen en de toewijzing van woningen aan specifieke doelgroepen. Op dit moment wordt door de Regio Noord Veluwe een onderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan zorgwoningen in onze regio. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek zullen opnieuw afspraken met UWON en Omnia Wonen worden gemaakt.

Het project 'Gewoon Gemak' heeft tot doel om senioren te informeren, adviseren en stimuleren in het aanbrengen van preventieve woningaanpassingen in de eigen woning. Na de voltooiing van een proefperiode van het project in 2010, wordt het project op dit moment voorbereid om op regionaal niveau een doorstart te maken.

De huidige seniorenwoningen in de gemeente voldoen niet langer aan de eisen van senioren. Deze woningen, die veelal in de jaren 70 gebouwd zijn, worden vaak te klein bevonden. Het aantal inschrijvingen voor dergelijke huurwoningen is dan ook zeer laag. Ook levensloopbestendige woningen in de nieuwbouw vinden nog weinig aftrek. Echter geven behoefte onderzoeken aan dat de vraag naar dergelijke woningen toch zeker aanwezig is. Er zijn diverse oorzaken aan te dragen voor deze ontwikkeling, waaronder de huidige woningmarktsituatie. Om de vraag te blijven monitoren is besloten deel te nemen aan het WOON 2012. WOON 2012 is een landelijk woningbehoefte onderzoek wat eens per 3 jaar wordt uitgevoerd en veel kwalitatieve en kwantitatieve resultaten oplevert.

Infrastructuur

Openbare gebouwen, voorzieningen en wegen moeten toegankelijk zijn voor alle inwoners in Elburg. Toegankelijkheid is ook een goed netwerk aan openbaar vervoer. Niveau, tijden en intensiteit moeten zoveel mogelijk worden afgestemd op de vraag.

4. SAMEN DOEN!

4.1 Context

De samenleving is continu in beweging door factoren als vergrijzing, ontgroening, migratie en integratie. Ook veranderend overheidsbeleid en nieuwe wetgeving zorgen voor beweging, zoals de vermaatschappelijking van de zorg en een terugtrekkende overheid. Om deze vraagstukken van nu en de toekomst te kunnen oplossen, moet de samenleving voldoende veerkracht hebben. Het betrekken van burgers, verenigingen, kerken, organisaties en werkgevers bij het aanpakken van deze vraagstukken zorgt voor de juiste veerkracht. Een gezonde civil society is dé basis voor een veerkrachtige lokale samenleving.

Vrijwillige inzet vertegenwoordigt een enorm sociaal, economisch, democratisch en dienstverlenend kapitaal. Kapitaal dat ingezet kan worden om deze uitdagingen op te pakken. Maar ook kapitaal dat onderhouden moet worden. Vrijwillige inzet is de hefboom om te komen tot een veerkrachtige lokale samenleving waarin zoveel mogelijk burgers - zo niet allen - participeren. Burgers die in vertrouwen samenwerken met anderen en uit vrije wil diensten aan elkaar en derden leveren. Burgers die weer samen verantwoordelijkheid nemen voor de leefbaarheid van de wijk, omzien naar elkaar en naar kwetsbare inwoners (onderling dienstbetoon). Hoe hoger de deelname, des te hoger de 'beurskoers' voor het sociaal kapitaal en daarmee de veerkracht van de samenleving.

Naast de inzet van burgers, betekent dit ook dat het vrijwilligerswerk, moet meebewegen met de ontwikkelingen om het potentieel aan kapitaal zo goed mogelijk te benutten. De sector moet zich aanpassen aan nieuwe typen van participatie, vaak gekenmerkt door een persoonlijke inzet op korte termijn. Lokaal kunnen gemeenten en organisaties hun beleid en infrastructuur moderniseren. Zo worden meer mensen in staat gesteld om vrijwilligerswerk te doen op verschillende manieren en in verschillende levensfasen.

4.2 Visie

We willen als gemeente zoveel mogelijk voorkomen dat mensen, jong en oud, met en zonder beperking zich eenzaam voelen, buiten de samenleving dreigen te vallen en niet (meer) meedoen. We wonen in een gemeente, waarin bewoners zelf hun verantwoordelijkheid zien. Soms is het nodig dat mensen een handje worden geholpen. Door te zorgen voor een goed informeel en formeel sociaal netwerk, kan hiervoor gezorgd worden.

Als gemeente zien we een rol in het faciliteren van de diversiteit aan sociale netwerken, waarin mensen participeren. Ook ondersteunen wij vrijwilligers -en mantelzorg(organisaties), zodat zij zo optimaal mogelijk hun werk kunnen doen.

Ook inwoners met een beperking tellen mee. Zij moeten zichtbaar zijn en meedoen in de omgeving

We vinden het belangrijk dat al in een vroegtijdig stadium gesignaleerd wordt of mensen extra ondersteuning nodig hebben. Dit betekent een actieve outreachende rol van professionals en een multidisciplinaire samenwerking.

Ook burgers kunnen een rol vervullen in de signalering. Hiervoor moet bekend zijn waar men met signalen terecht kan.

We willen graag weten wat er leeft in de wijk, maar ook de kracht in de wijk zoveel mogelijk benutten. De eigen verantwoordelijkheid die burgers hebben en voelen voor de eigen wijk en kern willen we stimuleren en faciliteren. De wijk/kern is voor iedereen: jong en oud en maak je 'met' en 'voor' elkaar. Initiatieven van bewoners juichen we dan ook toe. We willen bevorderen dat mensen in de buurt maatschappelijk wat voor elkaar kunnen betekenen. We stimuleren dat kwaliteiten die er aanwezig zijn in een wijk beter benut worden.

Een relativering is overigens op zijn plaats: burgers maken niet alleen onderdeel uit van een wijk, ze maken ook onderdeel uit van andere minder geografisch georiënteerde verbanden, zoals verenigingen en kerken. Het is dus zaak ook de andere sociale verbanden te stimuleren een bijdrage te leveren aan het onderling dienstbetoon.

Een koor kan veel betekenen voor een mantelzorger. Als een mantelzorger niet meer naar het koor kan vanwege mantelzorgtaken kan er in het koor gekeken worden naar 'oppas'-mogelijkheden zodat de mantelzorger met een gerust hart deel kan nemen aan de repetities van het koor. Zodat er even een vast moment is waarop de mantelzorger niet opgeslokt wordt door zorgtaken.

4.3 Doelstellingen en effecten/resultaten

Doelstelling	Effecten/resultaten
We willen voorkomen dat mensen zich eenzaam voelen en gevoelens van eenzaamheid beter kunnen hanteren.	Eenzaamheid wordt tegen gegaan door als gemeente en organisaties te investeren in signaleren, preventie en bewustwording. In 2010 voelt 36 % van de Elburgse ouderen zich eenzaam, 32% is matig eenzaam, 4% ernstig tot zeer ernstig eenzaam. In 2016 zijn deze percentages verlaagd naar 32%, resp. 4%. (Onderzoek GGD Gelre IJssel) In 2008 was van de 19-65 jarigen 32% matig eenzaam en 6% ernstig tot zeer ernstig eenzaam. In 2016 zijn deze percentages verlaagd naar resp. 29%, resp. 4%. (Volwassenenmonitor GGD) Er wordt ingezet op de eenzaamheid alleenstaande ouders in de categorie 35-50 jaar.
Wij willen zorgen dat vrijwilligerswerk een vanzelfsprekendheid in onze gemeenschap is.	Door de wijkcomités worden initiatieven ontwikkeld en ondersteund, waarbij de wijk/ buurt uitgangspunt is van een bundeling van kwaliteiten die door en voor elkaar kan worden ingezet. We streven naar een verhoging van het aandeel jongeren en inwoners uit de middengroep in ons vrijwilligersbestand. We willen de mogelijkheden voor vrijwilligerswerk bij inburgering, arbeidsreïntegratie en maatschappelijke stages verder uitbreiden. De concrete voorstellen in de uitvoeringsnota zorgen voor een deregulering in (regionale) wet- en regelgeving, waardoor vrijwilligersorganisaties niet belemmerd worden. Bedrijven worden gestimuleerd en ondersteund bij het maatschappelijk betrokken ondernemen en als gemeente vervullen we een voorbeeldfunctie. Er is een adequaat aanbod van scholing en ondersteuning, zodat zij ondersteund worden bij vragen rondom (nieuwe) ontwikkelingen.
We willen (jonge) mantelzorgers in staat stellen hun taak te blijven uitoefenen, overbelasting voorkomen en zo mogelijk uitsluiting voorkomen.	Door de inzet van respijtzorg hebben zwaarbelaste mantelzorgers betere ondersteuning gekregen. Overbelasting van mantelzorgers wordt zo vroeg mogelijk gesignaleerd door reguliere kanalen, zoals huisartsen en extramurale zorgverleners. We stimuleren dat ondersteuning van mantelzorgers/ familiebeleid een onderdeel is van de reguliere dienstverlening van zorgaanbieders.
We willen zorgen voor een algemeen toegankelijk arrangement aan activiteiten gericht op ontmoeting, educatie en ontspanning	Initiatieven van verenigingen, kerken en overige maatschappelijke organisaties voor specifieke doelgroepen worden breed bekend gemaakt. Specifieke doelgroepen, zoals ouderen, GGZ groep hebben naar hun behoefte voldoende mogelijkheden tot deelname aan (algemene en zo nodig specifieke) activiteiten.
Wij willen de sociale samenhang en cohesie in de wijken/ buurten bevorderen en versterken.	Initiatieven worden door de buurtbewoners zelf ontplooid. Er is betrokkenheid bij elkaar en de eigen wijk/kern. In elke wijk/kern is een wijkcomité.

We willen dat bedreigingen in de ontwikkeling van jeugdigen vroegtijdig worden gesignaleerd en er een adequaat aanbod is aan opvoedingsondersteuning.	• Er is een regionale visie en ambitie opgesteld voor algemeen toegankelijke ondersteuning als onderdeel van het CJG. • Triple P is breed ingezet van peuterspeelzalen tot ambulante jeugdzorg. • Professionals krijgen handvatten om hun signaleringsfunctie, doorverwijsfunctie en hun rol in de zorgstructuur te optimaliseren en effectief uit te kunnen voeren.

4.4 Ambities

Eenzaamheid

Eenzaamheid is een erkend maatschappelijk probleem, dat in een aantal gevallen tot ernstige sociale problemen en ook gezondheidsproblematiek kan leiden. We willen de komende jaren inzetten op het hanteerbaar maken van gevoelens van eenzaamheid. Dit willen we doen door het stimuleren van bewustwording van de persoon in kwestie. Maar we zien ook een rol voor de omgeving, waaronder professionele organisaties en vrijwilligersorganisaties. Waar nodig zullen we investeren in netwerkontwikkeling. Door het aanhaken bij de Niet-Pluis aanpak, willen we er voor zorgen dat problematische eenzaamheid eerder in beeld komt.

Er is ook een preventief aspect: je kunt veel doen om eenzaamheid te voorkomen of om eenzaamheid hanteerbaar te maken. Dat kan door communicatie bereikt worden.

Vrijwilligers en mantelzorgers

We willen meer investeren in een samenleving waarin mensen klaar staan voor elkaar. Er zal een omslag gemaakt moeten worden in het denken. Er moet meer eigen initiatief ontwikkeld worden in de eigen woon- en leefomgeving. We willen daarbij met name inzetten op buurt- en wijkgericht denken.

Ook hebben we de ambitie om naast maatschappelijke stages voor jongeren te kijken naar mogelijkheden voor stages gericht op senioren of wijkbewoners in het algemeen. Maatschappelijke stages dragen bij aan de bekendheid van vrijwilligerswerk, maar leren organisaties ook hoe ze specifieke doelgroepen kunnen benaderen en inzetten. Het is een win-win situatie voor beide partijen. Een specifieke groep is de GGZ-doelgroep. We zien het als een uitdaging om deze groep te stimuleren om zich maatschappelijk in te zetten, waardoor het meedoen van deze groep in de samenleving ook bevorderd wordt. Een andere specifieke doelgroep zijn bedrijven.

We willen onderzoeken waar de (lokale) organisaties die werken met vrijwilligers behoefte aan hebben als het gaat om vrijwillige inzet. Op deze wijze kunnen wij ze nog specifiek ondersteunen, aansluitend op de vraag van nu. Ook de inzet van digitale middelen willen we onderzoeken.

We willen inzetten op het ondersteunen van zwaarbelaste en overbelaste mantelzorgers. Niet alleen het steunpunt mantelzorg heeft hierin een rol, maar ook professionele organisaties, verenigingen en kerken moeten hun signalerings- en ondersteuningsfunctie gebruiken. Zo wordt het een brede verantwoordelijkheid. De ondersteuning van het mantelzorgsteunpunt wordt daarmee een specialisme dat niet algemeen, maar alleen in complexe situaties ingezet wordt. Dit vereist een goede relatie van het steunpunt met het werkveld.

Ook willen we inzetten op respijtzorg. Goede respijtzorg vraagt om een goede samenwerking tussen (vrijwilligers) organisaties en een investering in gekwalificeerde zorgvrijwilligers. Huisartsen zijn een belangrijk contact vooral voor oudere mantelzorgers. Onze ambitie is daar meer verbindingen mee te krijgen.

De mantelzorgondersteuning kan ook meer in collectieve arrangementen aangeboden worden, door het stimuleren van lotgenotencontact en samenwerking met patiëntenorganisaties.

Activiteiten gericht op ontmoeting, ontspanning en educatie

De voorzieningen voor mensen met een beperking zijn in het algemeen toegenomen. Voor mensen met psychosociale problematiek moet er nog wel een slag gemaakt worden. In 2010 is daarmee een begin gemaakt, in 2011 staan nieuwe initiatieven op het programma. Voor mensen met psychosociale problematiek is o.a. Wiel wil Wel opgestart.

In 2010 startte WIEL WIL WEL (WWW) met de eerste activiteit voor mensen met een lichte psychische beperking. Sindsdien vinden maandelijks uitstapjes plaats zoals poolen, Chinezen of een Bloemencorso bezoeken. Een belangrijk kenmerk van WWW is dat de activiteit door deelnemers uit de doelgroep zelf georganiseerd wordt, met professionele ondersteuning door stichting WIEL.

Bevorderen sociale cohesie

Onze ambitie is dat burgers meedenken over wat er in hun eigen buurt -en leefomgeving gebeurt en meedoen om het leefbaar en aantrekkelijk te houden. Dit kan zowel door individuele initiatieven als door het stimuleren en versterken van de wijkcomités. Om initiatieven van bewoners te stimuleren, hebben de wijkcomités een wijkbudget . St. Wiel heeft een buurtwerker die een faciliterende rol vervult.

Om te zorgen dat mensen elkaar kunnen ontmoeten, willen we zorgen voor ontmoetingsplaatsen in onder andere de buurtcentra, maar ook in de openbare ruimte. Deze plekken moeten een brede en laagdrempelige functie hebben. Hierbij moet er extra aandacht zijn voor de meer kwetsbare bewoners van de wijk. Voor senioren zijn de ontmoetingsmogelijkheden in beeld en in ontwikkeling. Ook voor de GGZ doelgroep zijn ze in ontwikkeling.

In 2011 is gestart met een project verdraagzaamheid rondom speeltuinen. Reden was het toenemend aantal overlastmeldingen rondom spelende kinderen onder de 12 jaar. Door het beter stroomlijnen van de meldingen, het activeren van de klagers om zelf in gesprek te gaan met de jongeren en hun ouders en een mini publiekscampagne willen we buurtbewoners activeren om het samen op te lossen.

Preventief aanbod jeugdigen

In februari 2010 is de frontoffice van het CJG geopend en de website in de lucht gegaan. Daarmee is er sprake van een laagdrempelige voorziening waar ouders terecht kunnen met hun vragen voor opvoeden en opgroeien.

In de toekomstvisie voor de CJG's in de RNV gemeenten hebben voor de komende jaren de volgende zaken prioriteit:

- Van hulp consumeren naar eigen kracht inzetten en versterken.
- Van instellingsidentiteit naar CJG identiteit (ontkokering).
- Versterken pedagogisch basisinfrastructuur.
- Een sluitende keten van effectieve gezondheidszorg, hulp en zorg.
- Outreachend vraaggestuurd werken ten dienste van de hulpvrager.
- Van opvoeding- en opgroei-ondersteuning naar een positief opvoedingsklimaat

Ook zal de komende jaren de overheveling van de jeugdzorg aandacht vragen. Hiervoor is regionaal een werkgroep ingesteld. De provincie speelt een belangrijke begeleidende rol bij de overgang. Concreet is in 2011 een pilot gestart "ambulante jeugdzorg zonder indicatie". De indicatiestelling door bureau Jeugdzorg (BJZ) is als toegangspoort naar de ambulante jeugdzorg eruit gehaald. Toeleiding naar de ambulante jeugdzorg vindt rechtstreeks plaats door de medewerker van het CJG of door het ZAT. Ook is er in Elburg al een start gemaakt met positief opvoeden, waarbij professionals CJG en werkers in de 1ste lijn zijn geschoold. Ook is er een website gelanceerd en een publiekscampagne gestart.

5. HELPEN DOEN!

5.1 Context

De functie begeleiding vanuit de AWBZ zal per 2014 overgaan naar de Wmo. Het doel van de functie is bevordering, behoud of compensatie van zelfredzaamheid, zodat opname in een instelling of verwaarlozing kan worden voorkomen. De begeleiding kan ook worden ingezet ter ontlasting van mantelzorgers. Mensen die gebruik maken van begeleiding kunnen zonder ondersteuning niet zelfstandig functioneren en participeren. Ongeveer 50% van de mensen die begeleiding ontvangen, maakt ook gebruik van andere vormen van zorg. Aan de decentralisatie is ook een besparingsopgave gekoppeld.

Een andere ontwikkeling is dat de toegang tot het persoonsgebondenbudget (pgb) wordt beperkt. Het pgb is in de toekomst niet meer betaalbaar als het beroep op de regeling blijft groeien. Sinds 2002 zijn de pgb-uitgaven gemiddeld jaarlijks met 23% gestegen en is het aantal pgb'ers in 10 jaar vertienvoudigd. Het kabinet wil dat het pgb alleen nog bestemd is voor mensen die van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) een 'verblijfsindicatie' hebben gekregen. Dat wil zeggen: mensen die zoveel zorg nodig hebben, dat verblijf in een verpleeghuis of verzorgingstehuis wordt aangeraden. Mensen met een persoonsgebonden budget zonder verblijfsindicatie, krijgen uiterlijk per 1 januari 2014 niet langer een pgb. In plaats daarvan moeten zij overstappen naar zorg in natura als zij een AWBZ-indicatie hebben voor de functies persoonlijke verzorging en/of verpleging.

Er zijn plannen om de jeugdzorg over te hevelen naar gemeenten. Centraal staat de wens een meer samenhangend en eenvoudiger jeugdstelsel te vormen met de volgende kenmerken:

- Een sterkere inzet op het voorkómen en vroegtijdig met lichte ondersteuning verhelpen van problemen.
- Het bewustzijn dat de weg naar een samenhangend stelsel loopt langs een bredere visie op de jeugdzorg, die zowel betrekking heeft op de provinciale jeugdzorg, de jeugd-GGZ, de justitietaken op jeugdgebied, de lokale welzijnsorganisaties en het onderwijs.
- Een bestuurlijk zwaartepunt van de jeugdzorg dat komt te liggen bij gemeenten enerzijds en onderwijsvoorzieningen anderzijds.
- Een sterk accent op het bereiken van grotere kwaliteit binnen de jeugdzorg.
- De overtuiging dat er in een toekomstig stelsel sprake dient te zijn van een grotere financiële samenhang tussen de verschillende sectoren in de jeugdzorg.

Vanaf 2010 ontvangen alle 43 centrumgemeenten maatschappelijke opvang hun middelen via een decentralisatie-uitkering. De centrumgemeenten en het Rijk zetten in op het zover mogelijk terugdringen van dak- en thuisloosheid. Enerzijds wordt de instroom van nieuwe dak- en thuislozen zoveel mogelijk beperkt, anderzijds wordt bevorderd dat mensen die dak- en thuisloos zijn hun leven weer op de rails krijgen. De centrumgemeente in de regio waarmee de cliënt de meeste (sociale) binding heeft, is verantwoordelijk voor het aanbieden van maatschappelijke opvang. Uitgangspunt daarbij is dat gekozen wordt voor de regio waar de cliënt een positief netwerk heeft, en dus de beste kans van slagen aanwezig is.

5.2 Visie

We willen zorgen voor een goed aanbod aan algemene -en individuele voorzieningen, die mensen met een beperking en mensen met een psychosociaal probleem in staat stellen een huishouden te voeren, zich in en om de woning en in de regio te verplaatsen en om maatschappelijk te participeren. We willen vooral inzetten op de eigen kracht van mensen en het inzetten van sociale netwerken en preventieve algemene voorzieningen.

Als deze niet toereikend zijn, kan er een beroep gedaan worden op individuele voorzieningen, die het (sociale) vangnet in onze gemeente vormen. Voor de groep die wel gebruik moeten maken van individuele voorzieningen vinden we het belangrijk dat zij een zo goed mogelijke kwaliteit van leven hebben, waarbij de inhoud van 'zo goed mogelijk' van persoon tot persoon kan verschillen. Hierbij is een integraal zorgarrangement uitgangspunt.

Als gemeente hebben we in het kader van prestatieveld 7, 8 en 9 een specifieke taak in het kader van OGGZ, maatschappelijke opvang en verslavingszorg. Om te zorgen dat deze doelgroepen, maar ook jeugdigen in het kader van de Wet op de jeugdzorg niet tussen wal en schip vallen, moeten professionele organisaties samenwerken en hun zorg coördineren. Op deze manier ontstaat er een keten in de zorg, waarbij casemanagement een belangrijke rol vervult. Wij vinden het belangrijk om dit te initiëren, faciliteren en stimuleren. Hierbij steken we in op een viertal terreinen:

- inzicht in aard en omvang doelgroep;
- vroegtijdige signalering;
- preventie om te voorkomen dat mensen in het zorgcircuit belanden en
- nazorg van mensen die uit het zorgcircuit komen.

We weten dat er extra aandacht nodig is voor specifieke doelgroepen, zoals dak- en thuislozen, zwerfjongeren, ex-gedetineerden, veelplegers en sociaal kwetsbaren. Zij zijn niet of niet voldoende in staat om in de eigen bestaansvoorwaarden te voorzien. Ook hebben zij vaak te maken met meerdere problemen en wordt de hulpvraag vaak niet meer gesteld. Voor deze doelgroepen wordt voornamelijk regionaal beleid ontwikkeld, maar ook lokaal willen wij ons inzetten. Hierbij zetten we in op het maatschappelijk herstel, zodat zij de aansluiting met de maatschappij terugvinden.

5.3 Doelstellingen en effecten/resultaten

Doelstelling	Effecten/resultaten
We willen mensen met een beperking en mensen met een psychosociaal probleem compenseren door het aanbieden van individuele voorzieningen die hen in staat stelt een huishouden te voeren, zich in en om de woning en in de regio te verplaatsen en om maatschappelijk te participeren.	• Het huidige verstrekkingenbeleid wordt gehandhaafd. • In 2010 werden 674 Wmo voorzieningen toegekend. In 2016 heeft zich dit gestabiliseerd en is het streven dit te verlagen door meer in te zetten op algemene voorzieningen. • De doelgroep kan door een goed aanbod aan (individuele) voorzieningen zich in en om de woning en in de regio mobiel te kunnen verplaatsen. • Door vraagverheldering en inzetten op eigen kracht van mensen, neemt het gebruik van algemene voorzieningen toe en van individuele voorzieningen af.
We willen investeren in het voorkomen van maatschappelijke uitval door vroegtijdige signalering en adequate hulp.	• Door een schuldhulpverleningstraject op maat wordt gewerkt aan gedragsverandering (bevorderen zelfredzaamheid) en een structurele oplossing van de schuldenproblematiek. • Er is een aanpak voor voorkoming huisuitzetting. • Voor burgers met een verhoogd risico op het ontwikkelen van psychiatrische klachten is een effectief ondersteuningsaanbod, zodat zij zoveel mogelijk in staat blijven maatschappelijk mee te doen. (GGZ preventie) • Professionals en burgers maken gebruik van de Niet-Pluis kaart om signalen van dreigende ontsparing te onderkennen en door te geleiden naar adequate hulpverlening.
We willen investeren in maatschappelijk herstel van mensen die de aansluiting met de maatschappij zijn kwijtgeraakt.	• Er is een effectief aanbod aan bemoeizorg en vangnetoverleg. • Het OGGZ-beleid stimuleert het herstel van de maatschappelijke aansluiting door een aanbod waardoor de doelgroep zo gewoon mogelijk kan deelnemen aan het maatschappelijk leven. • Er is vervolgzorg voor ex-gedetineerden en ex-psychiatrisch patiënten met een zorgvraag.

We willen zorgen voor een goede structuur, coördinatie en afstemming van de zorg.	• Er is structureel overleg tussen instellingen, waarin afspraken zijn vastgelegd in een protocol. • Er is sprake van ketenzorg en integraliteit in de zorg. • De voorzieningen die samen werken in het CJG dragen naar buiten een eenduidig beeld uit.
We willen zorgen voor adequate en integrale aanpak van huiselijk geweld.	• Er is een integrale aanpak van huiselijk geweld. • Potentiële signaleerders van huiselijk geweld zijn toegerust om signalen te kunnen interpreteren.

5.4 Ambities

Individuele voorzieningen

Onze ambitie is om de komende jaren de nadruk te leggen op de processen vóór dat een individuele voorziening verstrekt wordt, zelfs al voor dat de aanvraag gedaan wordt. Er zal vaker en meer gesproken worden over het eigen vermogen van mensen om zelf een oplossing te realiseren, zowel in producten en diensten als in financiële zin. Dat betekent dat er meer ingezet wordt op algemene voorzieningen, zonder veel administratieve handelingen. De algemene voorzieningen kunnen aangeboden worden door de welzijnsinstelling, maar ook commerciële instellingen. Initiatieven van burgers worden ook aangemoedigd.

De psycholoog adviseert aan een moeder om voor haar zoon van 8 jaar een PGB aan te vragen voor individuele begeleiding. Het doel is een toename in contacten met leeftijdgenootjes. In Elburg is er de sportvoorziening: Doen, speciaal voor kinderen die extra aandacht nodig hebben. De zoon van deze moeder vindt een goede sportvoorziening in de eigen woonplaats, samen met andere kinderen die moeite hebben met het leggen van contacten. Er is dan geen individuele voorziening nodig.

Het is ook zaak ook goed naar maatschappelijke ontwikkelingen te kijken: veel voorzieningen die ondersteuning bieden bij het ouder worden zijn tegenwoordig algemeen verkrijgbaar.

Voor de doelgroep die juist wel een beroep moet doen op de individuele voorzieningen, willen we zorgen voor een adequate -en klantgerichte zorg. Het huisbezoek is een goed middel om het gesprek tussen de aanvrager en de consulent Wmo te laten plaatsvinden. Zo kan ervoor gezorgd worden dat de Wmo-consulent duidelijk zicht krijgt op de woon- en leefsituatie van de aanvrager en de daadwerkelijke vraag. Tevens wordt de aanvrager geïnformeerd over de procedure, de regelgeving en de verschillende vormen van de verstrekkingen, zodat een oplossing op maat geboden kan worden.

De inkoop van voorzieningen vereist dat er controle moet blijven plaatsvinden op de geleverde producten en op de ingerichte processen: middels managementrapportages, evaluatiegesprekken en bijstelling werkprocessen, klanttevredenheidsonderzoeken.

Begeleiding

Er is nog niet goed zicht op de doelgroep en invulling van begeleiding. Om realistische mogelijkheden en doelstellingen te kunnen formuleren, willen we hierover in de komende periode informatie verzamelen.

De overdracht van de functie begeleiding uit de AWBZ naar gemeenten biedt goede kansen tot meer meedoen van de betrokkenen. Onze ambitie is de lokale samenleving meer te betrekken in de invulling van de functie begeleiding, bijvoorbeeld als het gaat om zinvolle arbeidsmatige activiteiten. Een andere ambitie is om de begeleiding zo gewoon mogelijk in te richten, wat via regulier welzijnswerk ingevuld kan worden moet niet via specifieke maatregelen gecompenseerd worden. Het leggen van verbindingen met aanpalende terreinen (werk, zorg, welzijn, wijkaanpak, jeugdzorg) is een belangrijke succesformule.

Daar waar veranderingen in de inrichting van begeleiding geen toegevoegde waarde heeft (omdat de begeleidingsvraag intensief en langdurig is) hebben we de ambitie gebruikersstress zoveel mogelijk te voorkomen.

Het terugdringen van bureaucratie rondom de verantwoording is een belangrijke ambitie die kan leiden tot kostenbesparingen en een voor de burger toegankelijker aanbod.

Maatschappelijke zorg

In RNV verband is een nieuwe nota maatschappelijke zorg in ontwikkeling voor de periode 2012-2015. De kernopdracht is *zo gewoon mogelijk*. Dat werpt een nieuw licht op de inrichting van de maatschappelijke opvang. De gebruiker van maatschappelijke opvang moet weer zoveel mogelijk burger worden, in plaats van 'patiënt'.

In dit verband valt een aantal belangrijke ambities te benoemen;

- De opgebouwde vangnetstructuur is een blijvende voorziening, die in stand gehouden moet worden.
- Afglijden voorkomen door vroegtijdige signalering en lokale samenwerking.
- Zorg wordt zo kort, licht en dicht mogelijk bij de cliënt geleverd. De lokale samenwerking en vroegtijdige signalering maken het makkelijker om de zorg voor de cliënt daadwerkelijk kort, licht en dichtbij te leveren.
- Zingeving als middel ter vergroting van maatschappelijke participatie. Het doorbreken van de leegheid van het dagelijks bestaan kan een bijdrage leveren aan het herstel, liever behoud, van maatschappelijke aansluiting.
- Meer inzet van de (lokale) samenleving bij de inrichting van de maatschappelijke zorg. Te denken valt aan woonvormen met informele ondersteuning.

Het project buurtbemiddeling functioneert goed en leidt tot een laagdrempeliger en meer preventieve aanpak van problemen. In het 2de halfjaar 2011 verschijnt een evaluatie. De ervaringen tot nu toe duiden overigens wel op voortzetting en structurele inbedding.

In 2012 of 2013 wordt de wet gemeentelijke schuldhulpverlening ingevoerd, waarbij de gemeente verantwoordelijk wordt voor de schuldhulpverlening.

We zullen het schuldhulpverleningsbeleid gaan evalueren en kijken welke partijen daarin in de toekomst een rol (kunnen) spelen.

Afstemming zorg

Als gemeente sluiten we aan bij initiatieven om de ketenzorg en het casemanagement verder te ontwikkelen en uit te bouwen. Maar we laten de verantwoordelijkheid liggen waar deze hoort, namelijk bij de professionele hulporganisaties, het zorgkantoor en de zorgverzekeraar.

In 2009 is gestart met een sociaal vangnetoverleg (SVO); een casusoverleg waarbij ook huiselijk geweldcasussen worden besproken. De overleggen hebben een preventief, monitorend en op samenwerking gerichte doelstelling. Signalerende werkers (organisaties) en hulpverlenende werkers (organisaties) zitten samen aan tafel en stemmen een plan van aanpak per persoon met elkaar af. Zorgcoördinatie is hierbij vanzelfsprekend, hierover zijn bindende afspraken gemaakt.

Zorgcoördinatie bij een tijdelijk huisverbod wordt in zijn geheel uitgevoerd door Maatschappelijke Dienstverlening Veluwe. Dit omdat het huisverbod een specialistische taak is, met een juridische basis en strakke termijnen. De zorgcoördinatie voor complexe zaken wordt door het SVO opgepakt. De insteek is dat lokaal actieve hulpverleners zo snel mogelijk hun rol vervullen.

In de Veiligheidskamer is ook gestart met casuïstiekbepreking huiselijk geweld. De voorzitter van de SVO's is hierbij aanwezig. Alle (niet-)toegekende tijdelijke huisverboden worden daar besproken, men blijft het monitoren. De aanwezigheid van reclassering en justitie maakt de bespreking hier anders dan in een SVO. De insteek in de Veiligheidskamer is het leggen van verbinding tussen justitie en zorg.

Met de transitie van de jeugdzorg in het vooruitzicht is de ambitie dat zo min mogelijk jongeren in de zwaardere vormen van jeugdzorg terechtkomen. Hiervoor willen we inzetten op een goede coördinatie van de zorg, waarbij instellingen met een eenduidig beeld vanuit het CJG kijken.

Huiselijk geweld

De 6 N-Veluwse gemeenten vallen onder SHG Apeldoorn. Vanuit haar regierol heeft centrumgemeente Apeldoorn er samen met haar regiogemeenten voor gekozen om voor de jaren 2012-2015 gezamenlijk een beleidsnota vrouwenopvang en huiselijk geweld op te stellen. Omdat de zes gemeenten in de regio Noord-Veluwe op deze terreinen al intensief samenwerkten hebben zij samen één 'regionale paragraaf' opgemaakt voor het lokale beleid in de zes gemeenten.

Jaarlijks zal het volgende aanbod worden ingezet:

- Preventie- en voorlichtingsactiviteiten aan kerken, onderwijs en kinderopvang, sport- en welzijnsinstellingen en jeugd- en jongerenwerk.
- Binnen betrokken organisaties zijn contactpersonen huiselijk geweld aangesteld. Er wordt een bijeenkomst voor hen georganiseerd.
- Inzetten van 'niet-pluiskaarten'.
- PR-campagne/voorlichting aan burgers.
- Onderhouden lokale zorgstructuur.

6. Financiële paragraaf

6.1 Algemeen

De Wmo is een 'verzameling' van (delen van een aantal) wetten, zoals de Welzijnswet en de Wet Voorzieningen Gehandicapten. Bij de invoering van de Wmo is een bundeling van de geldstromen (om begrijpelijke redenen) achterwege gelaten. Een uitvloeisel daarvan is dat er geen gebundeld Wmo budget aan te wijzen is. Bij de totstandkoming van de Wmo (en latere aanvullingen daarop) heeft de gemeente voor nieuwe taken een specifieke Wmo uitkering ontvangen. Voor de 'bestaande' Wmo taken bleven de geldstromen via de algemene uitkering in het gemeentefonds intact. De raad heeft als uitgangspunt uitgesproken dat Wmo gelden ook voor uitvoering van de Wmo beschikbaar blijven.

De startsituatie m.b.t. de geldstromen maakt het lastig een alomvattend beeld te geven van voor de uitvoering van de Wmo beschikbare middelen en de onder de Wmo vallende uitgaven. Wel is een overzicht beschikbaar van de ontwikkeling van inkomsten en uitgaven sinds de invoering van de Wmo. Dit overzicht is als bijlage bij deze nota gevoegd. De uitkomsten van de septembercirculaire 2011 konden hierin nog niet verwerkt worden.

Overschotten worden gestort in de reserve Wmo. Tekorten worden er aan onttrokken. De verwachte stand van de reserve Wmo is € 585.000,- per 31 december 2011 (met inbegrip van de geraamde onttrekkingen over 2011).

Uit het overzicht valt af te leiden dat er naast de financiering van de individuele voorzieningen ook collectieve Wmo-arrangementen gefinancierd worden uit de Wmo uitkering. De eerste jaren was er sprake van overschotten. Sinds 2010 is er sprake van een tekort.

6.2 Doorkijk naar komende jaren

Het ontstaan van het tekort in 2010 heeft meerdere oorzaken:

- Een licht stijgende vraag. Deze ontwikkeling zal zich normaliter doorzetten.
- Ingeboekte bezuinigingen op individuele voorzieningen die binnen het bestaande beleid niet haalbaar blijken.
- De duurder uitgevallen aanbesteding voor hulp bij het huishouden vanaf 2010.
- De hogere kosten voor Regiotaxi.

De aangekondigde decentralisaties hebben natuurlijk ook hun doorwerking naar de lokale Wmo financiën. Aangekondigd is dat in 2013 (vermoedelijk) de Wmo uitgebreid wordt met hulpmiddelen vanuit de AWBZ en Ziektekostenverzekeringwet. Gelijktijdig wordt de overheveling van de functie begeleiding in de AWBZ een feit.

Ten aanzien van het beheersbaar houden van de Wmo uitgaven is de navolgende koers uitgezet:

- In de lopende aanbesteding hulpmiddelen wordt ingezet op lagere kosten.
- Ten aanzien van hulp bij het huishouden wordt ingezet op een nieuwe aanbesteding, tegen lagere tarieven.
- Er wordt een slag gemaakt in het werken volgens de principes van de Kanteling, waarbij meer ingezet wordt op de eigen kracht van mensen en inzetten van collectieve voorzieningen.
- Flankerend beleid (het versterken van onderling dienstbetoon) moet leiden tot een afnemende zorgvraag.
- We proberen efficiency -winsten te behalen bij de invoering van nieuwe taken (dat zal niet makkelijk zijn omdat de rijksoverheid ook al efficiency kortingen doorvoert).
- De komende jaren wordt ingezet op het terugdringen van de kosten van de Regiotaxi.

De doelstelling is dat we uiterlijk vanaf 2014 weer met een sluitende 'Wmo-begroting' werken. Tot die tijd zullen we een beroep moeten doen op de reserve Wmo.

Bijlage 1 Begrippenlijst

AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
BJZ	Bureau jeugdzorg
CIZ	Centrum indicatiestelling zorg Het CIZ bepaalt (indicatiestelling) of iemand in aanmerking komt voor AWBZ gefinancierde zorg.
CJG	Centrum jeugd en gezin. Het CJG wordt een laagdrempelig inlooppunt waar (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren met alle vragen over opgroeien en opvoeden terecht kunnen. Het CJG biedt snel, goed en gecoördineerd hulp op maat (één gezin, één plan)
Front office en back office	Front office is het eerste aanspreekpunt, het loket. In de back office worden worden (aan)vragen verder afgehandeld.
HNF	Het Nieuwe Feithenhof
Indicatiestelling	Vaststelling of en in welke mate een cliënt in aanmerking komt voor zorg.
NUG(-érs)	Niet uitkeringsgerechtigden
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
PGB	Persoonsgebonden budget
Respijtzorg	Vervangende zorg door een vrijwilliger, zodat de mantelzorger even vrij is gedurende enkele uren, een dag of aantal dagen.
SHG	Steunpunt Huiselijk Geweld
WZU	Woonzorgunie Veluwe